

Szerkesztőség

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Balev. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)

Sürgönycim: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre ... .. 1080 Lej
Fél évre ... .. 540 Lej
Negyed évre ... .. 270 Lej
Havonta ... .. 90 Lej

Hirdetések díjazás szerinti

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucarestiben 50 banival több

Lesújtó ököl.

A közoktatásügyi kormányzat kötött marsrutával dolgozik. A tévesen értelmezett, sovínyszta állameszme ugylátszik azt a szinte hihetetlen célt tűzte maga elé, hogy a csatolt országrészben talált és európai nivón álló kisebbségi kulturéletet minél mélyebb színvonalra süllyesse alá, hogy ezáltal az uralkodó népréteg kulturifölénye annál markánsabb módon kidomborodjék. Egészen bizonyosan, ezt a célt szolgálja Anghelescu miniszter ur minden ténykedése, mellyel a kisebbségi kulturintézmények működését megbénítani, sőt amint látszik teljesen megszüntetni igyekszik. A miniszter ur intézkedései — minden tagadás dacára — a rosszindulat skálájának széles lehetőségein változatos és rafinált kerekek között mozognak.

Az erőszakos iskolatörvények és rendeletek megfosztották a kisebbségi intézmények által fenntartott iskolákat minden olyan szellemi és anyagi bázistól, amely eddig erőforrása volt az erdélyi magyar közoktatásnak. Az elmúlt tíz esztendő alatt nemcsak a magyar nyelven való tanítás jogát vették el az iskoláinktól, hanem teljesen megszüntették azt a kötelező segélynyújtást is, amellyel minden állam a saját népoktatásának tartozik. Erkölcileg tehát a nyilvánossági jogoktól való megfosztással degradálták a kisebbségi iskolákat a jelentéktelen magánintézetek színvonalára, anyagilag pedig az államsegély szabotálásával tették lehetetlenné a kisebbségi iskolák működését. Csak a felekezetek és magyar nemzeti intézmények el nem lankadó lelkesége tartja még a lelket úgy, ahogy az erdélyi kisebbségi tanintézetekben, amelyek az elsoványodás, a haldoklás utolsó stádiumában vergődnek.

Ilyen körülmények között megdöbentő gunyolódásként, de amellett fájdalmas és súlyos csapásként is hat Anghelescu közoktatásügyi miniszter legújabb rendelete, amely szerint az összes kisebbségi iskolák fenntartói kötelesek gondoskodni arról, hogy a következő iskolai évben a kisebbségi iskolák tanári kara ugyanolyan fizetést élvezzen, mint az állami iskolákban működő tanárok. Ragaszkodik továbbá a miniszteri rendelet ahhoz, hogy a kisebbségi tanárok és tanítók is ugyanannyi óramunkájáért dolgozzanak, mint amennyit a törvény az állami oktatók részére előír. Ez a rendelet tulajdonképpen nem egyéb, mint az amugy is a pusztulás szélén levő kisebbségi kulturális intézmények, tanintézetek, mesterseges elsoványozása, megölése. Hiszen a kisebbségi iskolák épen a kegyetlen kormányintézkedések hatása alatt kénytelenek erősen megszükkített költségvetéssel dolgozni és nincsenek olyan anyagi helyzetben, hogy a tökéletes állami tanintézetekkel dötációk dolgában a versenyt felvegyék. A szociális gondoskodás álarca alatt tehát a rosszindulat farizeus mosolya rejtozlik, amely előre örvend a sikerült gáncsvetésnek, amelyet a kisebbségi iskolák elbuktatására kieszeltek. Ez a legfrissebb, kemény ökölcsepás alapján rendíti meg az amugy is tengődő és vergődő kisebbségi iskolákat.

Husz halottja van eddig a milánói bombamerényletnek.

Borzalmas részletek az olasz király ellen tervezett gattetról. — Olaszország összes nyomozó hatóságai keresik a tetteseket, akik alighanem az anarchisták soraiból kerültek ki. A külföld és a milánói bombamerénylet. Eddig 100 gyanus egyént tartóztattak le.

(Az Aradi Közlöny milánói tudósítójának távirata.) Nagy megdöbbenést keltett nemcsak Olaszországban hanem egész Európában az a bombamerénylet, amelyet tegnap Viktor Emánuel király ellen kíséreltek meg. Az eddig megállapított részletek szerint a környék lakói hajnali három órakor kopácsolást hallottak ama lámpa irányából, ahol a bomba felrobbant. Odanézve több személyt láttak foglalatostkodni a gázlámpa körül. A rendőr is figyelmes lett a csoportra, amelynek tagjai a villanytelep alkalmazottjainak ruháját viselték, azonban miután azt mondták, hogy javítási munkálatot végeznek a más napi ünnepségre, nyugodtan dolgozhattak tovább. A szakértők véleménye szerint az óraműre járó bombát a világító lámpa állványán, körülbelül egy méternyire a föld felett levő nyílásba helyezték el.

A robbanás halottjainak száma az eddigi 16-ról 19-re emelkedett, mert az éjszaka folyamán újabb három súlyos sebesült meghalt. A legtöbb áldozat gyermek és nő. Meghalt öt alpesi vadász is, akik közül egynek a hasát tépte fel a robbanás, egy leánykának a koponyája pedig teljesen szétzúzódott. A nézőközönség között egy ügynök, három súlyosan megsebesült kisgyermekével együtt roskadt a földre. Akik nem sebesültek meg a kövezetet feltépő hatalmas robbanásból, azok velőrázó sikoltással menekültek a merénylet színhelyéről. A robbanásnak egy másik áldozata van: egy milánói ügyvéd felesége, aki a kiállítás területével szemben levő házának erkélyéről nézte az ünnepséget és amikor a bomba felrobbant, szivgörcsöt kapott és meghalt. A pusztulás főleg azért volt oly borzalmas, mert a bomba a lámpa vastalapzatát robbantotta széjjel. A diplomaták autóikon szállították el a súlyos sebesülteket. Megállapítást nyert, hogy a király annak köszönhette megmenekülését, hogy tíz percet késett.

Lázasan keresik a merénylőket.

A merénylet után közvetlenül a polgármester kiáltványt bocsátott ki, amely — többek között — a következő felhívást tartalmazta: „Kövessétek a királyt és a Duce-t azon az uton, amely a kitűzött célhoz vezet benneteket.”

— Tíz perccel a merénylet után lezárták a távirda és telefonforgalmat a külföld felé és csak tizenegy óra után nyitották meg újból, a mikor már kiadták az első hivatalos jelentést. A kormány parancsára a távozó vonatokat csendőrök és titkosrendőrök őrzik ellen, hogy az esetleg szökni készülő gyanus elemeket ne engedjék ki az országból. A milánói polgármester százezer lírás vérdíjat tűzött ki a merénylő fejére, az olasz hadviseltek szövetsége külön tízezer lírás jutalmat ad a merénylő nyomrávezetőjének. A rendőrség a legerélyesebb nyomozást folytatja és már eddig több értékes adat van a kezében.

A rendőrség ugyanis kedden regge névtelen levelet kapott valakitől, aki volt anarchista névezte magát és aki arra figyelmeztette a rendőrséget, hogy néhány bajtársa rettenetes merényletre készül. A levélből a rendőrség arra következtet, hogy a merénylet tetteseit az anarchisták táborában kell keresnie. Mussolini rendelkezése az állam védelmére alakult katonai bíróság több tagja, Marconi ezredes, katonai vizsgálóbíró vezetésével Milanóba utazott. Rajta kívül Bolzanó milánói ügyvéd, a római katonai törvényszék főügyésze és több katonatiszt vezetik a vizsgálatot, amelynek folyamán eddig több, mint száz gyanúsítottat tartóztattak le.

A külföld részvéte.

A római jelentések szerint a külföldi államok követői részvétüket fejezték ki a kormányának a történetek felett. A német követ kormányának szerencsekívánatait fejezte ki a király megmeneküléséért, míg Doumengue francia elnök a párisi olasz nagykövet előtt fejezte ki részvétét a merénylet áldozatai felett. A külföldi lapok is — kivéve a szélső baloldaliakat — kivétel nélkül elítélik a megdöbentő merényletet. A párisi, berlini és budapesti sajtó brutálisnak bélyegzi a merényletet, amelyet szerintiük, csak antifascisták követhettek el. A párisi jelentések szerint csupán a francia baloldali sajtó foglalkozik dicsőően a merénylettel, amelyet, mint a fascista elnyomatás következményeként tüntet fel:

— Ilyen merényletek — írják a baloldali francia lapok — bármikor előfordulhatnak az olyan államokban, ahol nincs gondolat- és sajtószabadság.

Mussolini a merényletről.

Budapesti jelentések szerint Mussolini a következő táviratot intézte Olaszország budapesti követéhez:

— A merénylet barbársága mutatja, hogy a fascizmus ellenségei milyen nivóra süllyedtek le. Ilyen eszközök arra alkalmasak, hogy a világ rokonszenvét fokozzák a fascizmus iránt. Erősen szimptomatikus jelenség az, hogy a merénylet ideje összeesett a császár megnyitásával, amelyen Olaszország az egész világ előtt akarta bemutatni az utolsó ötész-tendő hatalmas produktumait.

A római jelentések szerint az olasz parlament tagjainak tervezett budapesti látogatása a merénylet következtében elmaradt.

Az esti jelentések szerint Milánó lakossága gyűjtést indított meg az áldozatok javára és az eddigi eredmény meghaladja a félmillió lírát. Az áldozatok között egyetlen külföldi sincsen.

A merénylettel egyidőben Genfben olyan hírek terjedtek el, hogy Mussolini ellen követték el bombamerényletet. Az olasz hivatalos körök megcáfolták ezt a hírt. Érdekes, hogy ekkor még nem tudtak semmit a király elleni bombamerényletről.

Román husvét után döntenek Arad-város tanácsa fölött.

A Consiliul Superior elnöke nyilatkozik az Aradi Közlönynek az aradi városi tanács feloszlatajáról. A városi költségvetések tárgyalása miatt nem jut idő a feloszlatai ügy letárgyalására.

(Az Aradi Közlöny bucuresti tudósítójának telefonjelentése.) Alig néhány háznyira a miniszterelnökségi épülettől, a Cantacuzino-uccában, van a Consiliul Superior. Egyszerű földszintes ház és a kapu mellett egy kis fehér lap, mint egy ügyvédi cégtábla: Consiliul Superior. Arad-városának életében már majdnem egy év óta nagy szerepet játszik ez a szürke hivatal. Ez a közigazgatási bíróság volt az, mely egy év óta feltartotta azokat a hullámokat, melyek már oly gyakran elsöpréssel fenyegették az aradi városi tanácsot.

Az előszobában három szolga unatkozik, ugylátszik nagyon ritkán jönnek ide idegenek, mert mindhárman körülvesznek és faggatnak, hogy mit akarok.

— Most nem lehet az urakkal beszélni — mondja az egyik szolga — éppen tanácskozás folyik és amikor egy pillanatra elhallgat, a folyosóra nyíló ajtó mögül tényleg csöndes beszélgetés zaja hallatszik ki, mint amikor csöndes öreg urak megfontoltan elmondják egymásnak véleményüket. De aztán az öreg szolga kezébe veszi névjegyemet és bemegy az elnök szobájába, hátha az elnök mégis csak hajlandó fogadni a tanácskozás dacára.

Egy perc múlva már ott állok Crasnar Alexandru, a Consiliul Superior elnöke előtt. Az elnök már közel járhat a hatvanhoz, a haja őszbevegült, kissé meghajlott testtartással jön át a szomszédos tanácskozó-teremből, ahol a kedvemért abbahagyta a megbeszélést s vitát.

— Elnök ur szíves elnézését kérem, hogy megzavartam a tanácskozásban, az aradi városi tanács feloszlatai ügyében jöttem érdeklődni az Aradi Közlöny nevében. Ott Aradon óriási érdeklődéssel várják az eredményt és kérem elnök urat, volna szíves informálni az aradiakat, hogyan áll ez az ügy.

— Nézze kérem — szól Crasnar elnök — és egy mozdulattal rámutat az asztalára, amely szinte roskadozik a felhalmozott iratcsomagok alatt — mi most a városi költségvetéseket tárgyaljuk és emiatt minden egyéb természetű munkánk abbamaradt, ezekkel végzünk előbb és csak azután következhetik az Önök ügye.

— Mikorra kerülhet sorra — elnök ur véleménye szerint — az aradi városi tanács ügye? — kérdeztem.

— A helyzet az, hogy ennek az ügynek, mint minden másnak is, megvan a maga raportora (előadója) s ha végzünk a költségvetésekkel, akkor nyomban sor kerül erre is, hiszen tudom jól, hogy ez a kérdés is mennyire fontos.

Trozkij kegyelmet kapott a szovjettől.

Altitólág már visszatérőben van számüzetési helyéről Moszkvába.

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.) Moszkvából jelentik: Stalin végleg elhatározta, hogy a legradikálisabb baloldali szellemben vezeti tovább az ügyeket. Ez magával hozza természetesen az ellenzékkel való kibékülést is. Maga Trozkij is canossajárás módjára levelet írt Stalinnak és ehhez egy kötetre való kommentárt fűzött, egyben pedig engedélyt kért arra, hogy azt az állami kiadó-vállalat megjelentesse és hogy ő újra Moszkvába jöhessen. Hír szerint Stalin meg is adta erre az engedélyt és Trozkij állítólag már utban is van Moszkva felé.

Ez a terroron alapuló radikálisan baloldali irányzat máris szomorú eredményekre vezetett. Az egyik moszkvai gyárban tüzilárma keletkezett és hiába állapították meg a mérnökök, akiket ilyenkor felelőssé szoktak tenni, hogy csupán

— Valami pontos dátumot nem mondhatna elnök ur?

— Nézzen ide fel a jövő héten, talán addigra már többet mondhatok Önnek.

— Elnök urnak mi a véleménye, feloszlataják az aradi városi tanácsot?

Az elnök rám néz és az arcán megjelenik egy kedves, öreg mosoly:

— Az én véleményem?... hiszen én a Consiliul Superior elnöke vagyok és nekem csak az lehet a véleményem, amit a Consiliul határoz...

Megint rám néz és mosolyog.

— De mint magánember már bizonyosan alkotott véleményt az aradi tanács ügyéről. A lefolytatott vizsgálatok anyaga alapján fel lehet-e oszlatai a tanácsot?

— Mint magánember nem mondhatok véleményt, nehogy prejudikáljak ezzel a Consiliul Superior elnökének...

Kezet fog velem és visszamegy a tanács-terembe.

Közben már itt van a hosszú husvétli szünet, amikor a Consiliul Superior sem dolgozik és így a végleges döntést az aradi városi tanács ügyében csak husvét utánra lehet várni. (f.)

rövidzárlatról van szó, megindították az önműködő tüztöltőkészülékeket, aminek következtében a gyár víz alá került és rengeteg értékű nyersanyag pusztult el. A cseka által megindított vizsgálat még folyik ebben az ügyben. Nagyban készülődnek Moszkvában Arnamullah afgán király fogadtatására. A szovjet ebben a tekintetben túl akar tenni Anglián. Emiatt elhalasztották a Donez-ügy főtárgyalását és otthon maradt a külföldre küldendő Csicserin is, aki mint arisztokrata származású egyén, a fogadtatás szertartásait dolgozza ki. Az ünnepségek rendezője Demjan Bjednjev népköltő, aki nemrégiben még azt írta egy versében, hogy az összes Oroszországba jövő uralkodókat úgy kell elintézni, mint a Romanovokat. Nem lehetetlen, hogy Amanullah ilyenképp kissé furcsán fogja magát érezni Moszkvában.

Utközben.

Feljegyzésem életemről s eddigi pályafutásomról.

Írta: FEDÁK SÁRI.

Tudtam én azt, hogy akármit megtesz az én anyagi jó apám, csak azt ne kérjen, hogy engedjen férjezmemni. Mikor nyugodni tértünk, mindenki csendes volt és szomorú. A kék szemekben csillogott a könny. Én csicseregtem, előadtam, mókáztam, hangosan nevettem és boldog, vidám arccal kívántam jóéjszakát.

Mikor egyedül maradtam a kis szobámban, egy pár percig hallgatóztam, minden csendes volt körülöttem, aztán lerogytam a barna vaságy elé a padlóra és keservesen sírni kezdtem. — Részben az izgalomtól, — ilyen érzés lehet az, mikor valaki keresztül verekszik és végül megnyer egy csatát — részben a lelkiismeret-furdalástól. Megszakadt a szívem, hogy akit a világon a legjobban szerettem, azt ilyen mélyen meg kellett szomorítanom. A sirásom lassan imádkozássá csendesedett. Minden könyörgésem csak az volt Istenhez, hogy engedtesék meg nekem életem folyamán az apám szemébe toluó keserű könnyeket — örömkönynyekre változtatni. A szeptember kék szemekben csillogó gyémántokat engedtesék meg nekem igazi gyémántokkal felcserélni. Becsületesen szerzett, tiszta kövekkel. Mikor a kis barna vaságyba bevánszorogtam, már pityámlott. Az első álmomból halk muzsikaszó ébresztett fel. A szikár, szőke fiú az ablak alatt állt és három cigánnyal húzta:

Volt nekem egy szép csillagom, de lehullott a földre...

Kikukucsáltam a zsalugáterek közt. Egy akácfa-hoz támaszkodva állt, egy kicsit oldalra billentett fejjel elnézett a levegőbe és cigaretázott.

Mikor visszatértem Szőlősről a nagy mu-

ri után, sok elintézni való dolgom volt. Legelőször is levelet írtam Rákosi Szidinek. A postafőnök leány, Hodobay Ada — a legjobb barátnőm volt és az ő asszisztenciájával sikerült titokban tartani a fontos levelezést. Azt hiszem, Rákosi Szidinek még mindig megvan az azok a furcsa, szemtelen levélbeli kirohanásaim. Lázasan, tele tudóval ordítottam fele a terveimet, céloimat és a biztos karrieremet. Patakynak azért mondtam, hogy négy hét kell hozzá, míg apámat meggyurom, mert számításom szerint négy hét kellett hozzá, míg a Rákosi-iskolával el tudom intézni a fontos kérdéseket. El is intéztem. Az első levelemben mindjárt azt írtam, hogy nagy primadonna akarok lenni, de azt sem bánom, ha drámai színésznő leszek. Miután tehetségem mindenre van, amit csak akarok, nekem igazán mindegy, hogy melyik ultra kanyarodom. Elvégre drámai színésznő is lehet nagy. Az éneket nem szeretem, mert minc hozzá elég hangom, így ezáltal csak fél munkát tudnék produkálni, a mit nincs szándékomban tenni. Én a legelső akarok lenni és az is leszek. Ilyeneket írtam Rákosi Szidinek. Olyanokat írtam, hogy: „Majd nagyságos asszonyom tudni fogja, hogy mit csináljon velem. De azt az egyet már most mindenesetre tudnia kell, hogy nagyon nagy színésznő akarok lenni. Mindegy, hogy milyen, drámai színésznő, vagy operette-soubrette, csupán egy bizonyos, hogy ennek sikerülni kell”. Ilyeneket írtam Rákosi Szidinek. Kedves válaszokat kaptam ezekre az örült sorokra. Azt válaszolta, hogy nagyon helyes, hogy ilyen nagy ambícióval lépek erre a pályára, de az azért nem olyan könnyű, mint én gondolom. Sokat kell küzdeni, komolyan dolgozni és főleg tanulni, ha valaki vinni akarja valamire. Még ha százszor olyan tehetséges is. A „tanulni” szót nem nagyon kedveltem, de hát gondoltam, csak megsegít a jó Isten és kitalál valamit a számomra, hogy könnyen menjen a tanulás. Küldtem egy képet a Postás Mil-

kából, fehérre puderezett frufruval, mire Rákosi Szidi azt felelte, hogy a kép nagyon csinos, csak kár, hogy olyan alacsony növésű vagyok. A leveleimből azt látja, hogy tehetséges vagyok, nagy kár volna, ha a karrieremet, melyet olyan biztosra veszek és amiben lehet, hogy igazam is van, befolyásolná alacsony termetem. Ennek a levélnek különösen örültem, mert azt gondoltam, hogy ha csak ez a baj, akkor vivát Soroksár! — a termettel nem lesz semmi baj. Azt is megírtam, hogy születtem egyetlen leánya vagyok és küzdök mint egy oroszlan, hogy céloimat elérhessem. Egyik levelem végén ezt írtam: „Még mindig nem biztos, hogy fog-e sikerülni feljutnom Pestre. Ez attól függ, hogy a manóver, melyet most indítottam atvám ellen, fog-e sikerülni. Ha sikerül, akkor október vége felé, egy szép napon, be fog állítani nagyságos asszonyomhoz a pestiek jövődöbéli primadonnája”. Szórolszóra így írtam. Szörnyű. Teremtő Istenem, micsoda csudabogaraid vannak ezen a földön!

Hát ezekre a levelekre kellett nekem az a négy hét, amit a jó Patakynak hazudtam. El is intéztem én mindent annak rendje és módja szerint. Hogy folytassam a történetet, hát Patakynak tényleg beállított szeptember tizenkettő-kén, vasárnap. Déli tizenkét óra volt és vadonatúj attilában szállt ki a kocsijából. Irtóztató bajban voltam. Zavarban voltam és elszaladtam hátra, a mángorlószinbe. Apám fogadta, kedves baráti hangon üdvözölte. Apám semmi szin alatt nem akarta elhinni, hogy azért jött volna, amit én bejelentettem. Nem hitte el, hogy egy felnőtt ember ilyesmire vefemedjék. Anyám persze az más. Anyám, mint minden rendes, szabályos anya, feltétlenül hitt abban, hogy a tiszta új aranysujtás tényleg az ő leánya kedvéért kocsikázott át Munkácsról. Bevitték az én Patakymat a vizitszobába és szívesen kezdtek vele beszélgetni. — Inkább anyám vitte a szót, mert apám csak leste, hogy mégis mi fog mindebből kisülni.

Tízperces beszélgetés Hans Otto Roth-al a bucu- resti-i pályaudvaron.

A romániai németek vezére továbbra is hű fegyverbarátja marad a Magyar Pártnak.

(Az Aradi Közlöny bucu-
rest-i tudósítójának telefonjelentése.)
A német párt elnöke is ama politikusok közé
tartozik, akit csak nagyon nehezen lehet meg-
találni. — Ha délelőtt a spiru-haret-uccai
párhelyiségben keressük, azt a választ kap-
juk, hogy éppen most ment el a belügyminisz-
tériumba. Az öreg Jon, aki már negyven eszten-
deje áll a belügyminiszter ajtaja előtt és aki
minden politikust ismer, ezt a felvilágosítást
adja, amikor nála Hans Otto Roth után kérde-
zősködünk: Itt volt Roth ur, de már elment,
azt hiszem a pénzügyben megtalálja. A pénzü-
gyminisztérium valóságos labirintus, ott sen-
kit sem lehet megtalálni, két bejárata is van a
minisztériumnak... visszamegyünk a német
pártba.

— Uram, Önnek kimondott pechje van —
mondja az egyik német képviselő — az elnök
ur alig tíz perccel ezelőtt megérkezett, gyors-
san átöltözködött és elment, nem mondta meg
hová, de biztosan valahol ebédre hivatalos.
Délután újra érdeklődünk utána, de akkor már
állítólag a belügyminisztériumban található.
Tatarescu miniszterrel van randevuja a bel-
ügyben. Még egy utolsó kísérletet teszünk:
este a német pártban. A pártban saját kony-
hája van, ahol együtt étkeznek a német képví-
selők.

— Az elnök ur ma este elutazik Szebenbe
— informál az intendáns — a csomagját már
kiküldte a pályaudvarra és lehet, hogy nem is
jön vacsorázni.

Az esti gyorsvonatnál aztán végre sikerült
találkoznom a német párt elnökével. A vonat
tíz perc múlva indul és így bőven van idő még
egy beszélgetésre.

— Milyennek látja elnök ur a mai politikai
helyzetet?

— Mi kisebbségi pártok ugynevezett pá-
holy-politikát folytatunk, ezzel azt akarom
mondani, hogy mi mintegy páholyból nézzük a
nagy román pártok között most lefolyó élet-
halál harcot s szigorúan vigyázunk arra, hogy
teljesen neutrálisak tudjunk maradni ebben az
irtó küzdelemben. És éppen ezért

nagyszerűen beigazolódtott az a politikai
állásfoglalás, melyet a múlt választáson
elhatároztunk a magyar párttal

egyetemben. Csak ma látható teljes jelentősé-
gében, hogy ez volt az egyedül helyes politika
amit követhetünk, a teljes politikai független-
ség és a tökéletes semlegesség minden oldal
felé.

— Milyen a viszony a német és a magyar
párt között?

— Az előbbi válasszal tulajdonképpen már
erre a kérdésre is megadtam a feleletet, a ma-
gyar és a német párt minden tagja átérzi an-
nak jelentőségét, hogy az volt az egyedüli he-
lyes politika, melyet pártjaink a múlt választá-
son elfoglaltak és ez állásfoglalás óta semmi-
féle változás e tekintetben nem történt állás-
pontjainkon.

— Az utóbbi időben nagyon sokat beszél-
tek arról, hogy a kormány meg akarja ol-
dani a kisebbségi kérdést, sőt egy minisz-
terközi bizottság is foglalkozott e kérdés-
sel, történt-e valami új ez ügyben?

— Semmi — hangozott a német párt elnö-
kének válasza. — A kisebbségi kérdés megol-
dása semmit sem haladt előre. Tény az, hogy
volt egy miniszterközi bizottság, az is tény,
hogy a bizottság egy ülést tartott, de azóta
tudtommal semmi új ezen a téren nem történt.

A kormány, úgy látszik, nagyon el van foglal-
va a helyi politikai kérdésekkel és nem ér rá a ki-
sebbségi probléma megoldásával foglalkozni.

A vonat már indulóban volt, amikor feltet-
tük utolsó kérdésünket:

— Elnök ur véleménye szerint mire volna
szüksége Erdélynek, hogy a normális gaz-
dasági vérkeringése megindulhasson.

— Mire volna Erdélynek szüksége? Elő-
ször is

sok pénzre, meg kellene kötni sürgősen a
külföldi kölcsönt, le kellene szállítani a ka-
matlábat és ami elengedhetetlenül szüksé-

Új himnusz készült a régenstanács tiszteletére.

(Az Aradi Közlöny bucu-
resti-i tudósítójának távirata.) A hadügyminisztériumban tegnap hall-
gatták meg az új régen-himnusz, amelyet Vla-

STRAND SZANATORIUM
Dr. Horváth, volt Mahler, Abbázia.
Minden kényelemmel berendezett gyógyintézet köz-
vetlen a strandon. Hidegvizkurák, az összes gyógy-
fürdők, villamos kezelések, Zander, diéta k.
Igen mérsékelt árak. — Kifűző konyha.

ges, kereskedelmi szerződéseket

kell, hogy kössön Románia azon államokkal, a
melyekkel gazdasági viszonyban vagyunk.
Tervszerű gazdasági politikára van szüksé-
günk és csakis ily módon lábolhatunk keresztül
ezen a gazdasági krízisen, mely fojtogat ben-
nünket...

Az utolsó szavakat a német párt elnöke
már a mozgásban levő vonat lépcsőjéről mon-
dotta és az express vonat fűtve fejezte be a
német pártelnök nyilatkozatát.

Miért nem kapott kegyelmet Windischgraetz.

A fogházigazgató kedvezőtlen jelentése. A Paléologue-jegyzék közzététele és az „Előőrs” kiadása miatt nem kapott Windischgraetz amnesztiát.

(Az Aradi Közlöny budapesti
szerkesztőségének tudósítása.)
A nagyhét legizgalmasabb szenzációja bizo-
nyára a frankpör vádlottjainak juttatott kor-
mányzói amnesztiát volt. A kegyelem kiterje-
dését és mértékét az utolsó pillanatig annyira
titkolták, hogy a legkülönbözőbb verziók ter-
jedtek el és a hartai fegyház igazgatója még
szombaton reggel is azt a választ adta a hoz-
zá felvilágosításért forduló hírlapíróknak, hogy
Nádasy Imre, a volt országos főkapitány még
nem hagyta el a fegyházat, holott már csü-
törtökön szabadlábon volt.

Általános feltűnést keltett, amikor a ki-
adott hivatalos közlés szerint a frankpör ösz-
szes vádlottjai (kivéve természetesen azokat,
akik büntetésüket már kitöltötték) amnesztiát
kaptak, de

nem részesült kegyelemben herceg Win-
dischgraetz Lajos és Mankovics Béla.

Az utóbbi személve nem keltett meglepe-
tést, mert az amnesztirendelet 7-ik pontja sze-
rint a bíróságnak a közkegyelem megállapítá-
sánál tekintetbe kell vennie az elítélt életvi-
szonyait, a bűncselekményt és az azt követő
időben tanúsított magaviseletét, valamint
egyéb körülményeket. Bizonyos, hogy Man-
kovics és Windischgraetz is politikai indokból
követték el a frankhamisítást, akár a többiek,
viszont Mankovics volt az, akiről az ítélet in-
dokolása megállapította, hogy tette elkövetésé-
nél anyagi momentumok is közbejátszottak, a
mennyeiben 300 darab hamis ezerfrankost a
Tűzhely-banknál deponált és erre 300 millió
korona kölcsönt vett fel.

A sárosmegyei származású Mankovics
anyagi gondokkal küzdött, bártaí háza
erősen meg volt terhelve

és ezért nemcsak hazafiságból, hanem anyagi
érdekből is vett részt a kalandos műveletben.

Amennyire szimpatikusnak és férfiasnak
találták még politikai ellenfelei is Nádasy Im-
rének a főtárgyaláson és a fegyházban tanusi-
tott magatartását, annyira eltérőek a vélemé-
nyek Windischgraetz herceget illetően. A her-
ceg tudvalevően (a vizsgálati fogságot is bele-
számítva) csak 14 hónapot töltött cellájában,
ott is minden politikai foglyot megillető ked-
vezményt kapott és kinzó hátgerincsorvadá-

patu ezredes, a katonai zenekarok felügyelője
szerzett. A himnuszt mindenütt játszani fogják,
ahol a régenstanács megjelenik.

sára való tekintettel haldékot kapott büntetése
még hátralevő részének kitöltésére. Hiteles
helyről eredő értesülésünk szerint az amnesz-
tia ügyében döntő Töreky-tanács Windisch-
graetz elbírálásánál tekintetbe vette az am-
nesztiarendelet fentidézett pontja alapján a
fogházigazgatóság vélelmzését, amely

ner: a leghizelgőbben nyilatkozott a her-
cegi fogoly magaviseletéről, továbbá azt
is, hogy Windischgraetz herceg szabad-
lábrahelyezése óta politikai tevékeny-
sége

is fejt ki a kulisszák mögött — bár a törvény-
szék a szabadságvesztésen kívül politikai jo-
gainak felfüggesztésére is ítélte. Kétségtelen,
hogy a herceg ma is exponált alakja a legi-
timista mozgalomnak, Szentkirály-uccai laká-
sán sűrűn folynak le fontos politikai értekezlé-
tek és megbeszélések, azonkívül

Windischgraetznek tulajdonítják az apok-
riifnek bizonyult Paléologue-jegyzék pub-
likálását.

amellyel csak az lehetett a célja, hogy kor-
mányválságot vagy legalább is kellemetlen szí-
tuációt idézzon elő, végül pedig nyílt titok,
hogy Windischgraetz egyik megalapítója és
finanszírozója annak a félig-legitimista, félig-
fajvédő heti revünek, mely „Előőrs” címen
most indult meg és nem a legbarátságosabb
álláspontot foglalja el a kormánnyal szemben.

Minden híresztelés ellenére azt a hiteles
információt kaptuk, hogy a Töreky-tanács
igenis foglalkozott Windischgraetz ügyével is,
de amint Mankovicsot nem részesítette am-
nesztiában, úgy

a herceget is a fentebb felsorolt indokok
alapján nem találta méltónak kegyelemre.

Ilyen körülmények közt herceg Windisch-
graetz Lajosnak májusban újból be kell vonul-
nia a fogházba, ha csak — most már harmadiz-
ben — nem hosszabbítják meg betegszabadsá-
gát, vagy a kormányzó nem részesíti őt egyé-
ni amuesztiában.

— Kísérletek a rakétahajóval. Berlinből
jelentik: Az Opel autógyár a berlini verseny-
pályán kipróbálta az ugynevezett rakétako-
csit, amellyel megkísérik a világűrbe való
utazást. A kocsit indulása után a nyolcadik
másodpercben már száz kilométeres sebesség-
gel rohogott, ami által bebizonyítást nyert,
hogy a rakétahajót a légűrben gyakorlatilag
alkalmazhatják. Hajtóerőként egy különleges
robbanóanyagot használnak, amelyet Valier
professzor fedezett fel. A kocsit később a vas-
uti síneken próbálják ki. Az Opel-művek meg-
győződése szerint még ebben az évben sike-
rül egy rakétahajót a világűrbe eresztetni.

Apollo Apollo Apollo Apollo Apollo Apollo Apollo Apollo Apollo Apollo Apollo Apollo

APOLLO Vasárnaptól premier! **APOLLO**

Ma nincs előadás. Világláger Ma nincs előadás.

JOSEFINE BAKER-rel

„FEKETE VENUSZ”

Vasárnap d. e. fél 12-kor nagy matiné „Tulsó partról”
Paul Wegener-rel.

Apollo Apollo Apollo Apollo Apollo Apollo Apollo Apollo Apollo Apollo Apollo

H I R E K.

Vérvásár folyik Bécsben.

Külön bõrzejé van az embervérnek egy bécsi kórházban.

Az éhség és a szükség mindenre ráviszi az embert. Ha elveszett az állás, jövedelem, megszűnt a munkanélküli segély, nagyon ügyesnek kell lenni, hogy az ember éhen ne pusztuljon és amellet összeütközésbe ne kerüljön a büntetőtörvénykönyvvel. Ilyen helyzetben szokta a nő testét áruba bocsátani és a férfiak? ... nos, utjabban már ők is eladják testüket, életelixírüket, a piros vért, amely ereikben csörgedez.

Bécsben direkt élénk vérvásár folyik. Egy fél liter embervér 50-60 schilling. Az embervért nagybetegeknél alkalmazandó vérátömlesztésre használják fel, azok számára, akik megfizetik. Utjabban kiderült, hogy a bécsi férfiotthon bennlakóinak nagy része abból él, hogy vért vásárra viszi. Hogy olcsón lehet embervért kapni, azt minden orvos tudja Bécsben és ha kell, csak felhívják az otthont telefonon. A vérárus házhoz jön. Természetesen csak egészséges vér jöhet számításba és ép ezért, akik ezzel az „iparral” foglalkoznak, négyhetenként kötelesek megvizsgáltatni vérüket. Az Eiselsberg-klinikán van a vérbörze. Innen adják tovább az embervért a többi kórházaknak és szanatóriumoknak. Vannak az árusok között, akik már 12-szer, vagy 16-szor is adtak el vérből. Ez a szomorú üzlet persze borzasztóan legyöngíti a szervezetet. A vérárusok azt találják csupán méltánytalanak, hogy nem tudhatják meg, kiknek életét mentették meg. Az orvosok ezáltal pácienseiket akarják megóvni a vérárusok előrelátható koldulásától. Egy borítékban megkapják vérukért a pénzt és mehetnek. Ötven schilling valóban nem sok egy emberéletért. Amelyik vérárus nagyobb adagért 100 schillinget kap, oly boldog, mintha megütötte volna a főnyereményt. És a műtét nem is nagyon fáj.

A konkurrencia nagyon erős a vérárusok között. Sokan felvétetik magukat a listára. Tavaly már szervezetbe is akartak tömörülni és megalkotni a vérkereskedők kartelljét, hogy az árakat magas tarítsák, de nem lett belőle semmi. Így aztán az embervérrel való üzérkedés szabadfoglalkozás maradt, amihez nem kell se koncesszió, se tanulási idő, csak ép, egészséges vér. Ahogy ruhával és gummiáruval, ép úgy kereskednek ma embervérrel. Kínálat és kereslet szabályozzák az árakat. Ma 50 schillingbe kerül egy félliter embervér.

— Mihály király első áldozása. Bucurestiből jelentik: Mihály király tegnap áldozott először a patriarcha előtt. Ez alkalommal a cotroceni-i kápolnában Istentisztelet volt, amelyen Elena anyakirályné, Erzsébet görög exkirályné, Pál és Olga jugoszláv herceg, illetve hercegnő vettek részt.

— Nagypénteki körmenet a görög keleti templomból. Ma este 10 óra után nagypénteki körmenetet tartott dr. Comsa Gy. Gergely gör. kel. püspök fényes papi segédlettel. A körmenet, amelyet istentisztelet előzött meg és amin résztvettek az összes világi, egyházi, katonai és polgári hatóságok vezetői, a görög keleti székesegyházból indult ki és végigvonulva a székesegyházat környező utcákon, visszatért a templomba, ahol Comsa püspök áldást osztott.

— Birói esküdtétel Aradon. Megirtuk, hogy az igazságügyminiszter Orezeanu Romulus tanácselnökké történt előléptetésével megüresedett törvényszéki tanácsbírói állásba Ioan D. Popescu turdai törvényszéki bírót helyezte Aradra. Popescu bíró ma délelőtt megjelent a törvényszéken, hogy állását elfoglalja. Hargot főelnök távollétében Radu Pascu és Sotirescu vizsgálóbírókból, valamint Moldovan Sabin törvényszéki bíróból alakult szüneti tanács vette ki Popescutól a hivatali esküt. Az új bíró beosztása felől az ünnepek után történik intézkedés.

Kisantant-konferencia készül Bucurestiben.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) A bucuresti-i, belgrádi és prágai külügyminiszteriumokban megkezdődött a kisantant leg-

közelebbi konferenciájának előkészítési munkálata. A konferenciát tudvalevőleg Bucurestiben tartják meg.

Bucurestiben ellenzik a külföldi kölcsönt.

A Dimineata tuldrágának és terhesnek véli a kölcsön feltételeit.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) A külföldi kölcsönrel kapcsolatban a Dimineata ma érdekes és figyelemre méltó fejtegetéseket közöl. Megállapítja a lap, hogy a kölcsön ügye az elmúlt napokban egészen komoly stádiumba jutott s már teljesen bizonyosra vehető, hogy Románia megkapja a 80 millió dolláros stabilizációs kölcsönt. A kötvényeket a Banque de Paris és a Pays-Bas égisze alatt működő pénzcsoportok bocsájtják ki, de nagyobb paketteket remélnék elhelyezni a londoni és a newyorki piacon is. A londoni transzmissziót a Schroeder et Co. csoport vállalta magára, amely pénzcsoport magatartása legutóbb lényegesen megenyhült Románia irányában. Mindezek előrebocsájtása után a Dimineata leszögezi, hogy ez a kölcsön a leg-súlyosabb feltételeket szabja Romániára s kétségbe vonja, hogy az állam a vállalandó kötelezettségeknek eleget is tudjon tenni. Már maga a hét és fél százalékos kamat is tulma-

gas — írja a lap — mennyibe fog kerülni a 85-ös alapon kibocsájtandó kötvények felhajtása, amely tőzsdéi operációra épen a kölcsön biztosítása érdekében elsősorban Romániának van szüksége. Végül arra a következtetésre jut, hogy a kölcsön sem Romániára, de még csak az azt folyósító pénzcsoportok számára sem előnyös, mert amíg egyrészt túl magasnak találják, másrészt csekély haszonnak vélik a hét és fele kamatját. Ehez járul még az a körülmény is, hogy a kölcsönre kizárólag Franciaországnak van szüksége, mely a hatalmas összeget elsősorban a saját követelése számára lefelezi. A lap fenti észrevételeit a kormány és a közvélemény figyelmébe ajánlja és annak a meggyőződésének ad kifejezést, hogy a kormány az utolsó pillanatban mégis lemond a kölcsön perfektuálásáról, am-nál is inkább, mert ebből nemcsak haszna, de óriási kára származnék az országnak.

— Helyszíni vizsgálat a szentgotthardi ügyben. Bécsből jelentik: A genfi jelentések szerint a szentgotthardi bizottság albizottsága, amely két fegyverszakértőből és öt népszövetségi tisztviselőből áll, ma este Szentgotthardra utazott, a helyszíni vizsgálat meg-
ejtése céljából.

— Még mindig tart lasiban az izgalom a diákmerénylet miatt. Iasiból jelentik: Bejan mérnök ellen elkövetett súlyos inzultus ügyében a vizsgálóbíróság folytatja a tanúkihallgatásokat. Ma kihallgatták Bejan főkertészét, aki elmondotta, hogy a verekedést a diákok kezdték, akik különben is állandóan agresszív módon viselkedtek a mérnökkel szemben. Az inzultusnál jelen volt több diák vallomása szerint Corneliu Codreanu diák megbízott az egyetemi diákotthon nevében reklá-mált valamit Bejánnál s mikor a mérnök a diákok kívánságát megtagadta, többen rátámadtak és üt-legelni kezdték. Bejan védekezést kísérelt meg, ami annyira felbőszítette a diákokat, hogy karókat ragadtak fel és agyon akarták ütni mecénásukat. Iasi városa még ma is az inzulus izgalmainak hatása alatt áll és a közvélemény a bűnös diákok súlyos megbüntetését követeli.

— Tettenért tolvaj cigányasszonyok. Az aradi államrendőrség ma délelőtt a leégett Széchenyi-malom mellett két veszedelmes zsebtolvajnöt fogott el. Közvetlenül a malom épülete előtt egy autó defektet kapott és a két cigányasszony az összegyűlt tömegben foszto-gatást kísérelt meg. A tömegből valaki ész-revette a cigányasszonyok szándékát és figyelmzettette a közeli rendőrt, aki a két asz-szonyt, Lakatos Mária és Kovács Sándorné aradi cigányasszonyokat előállította a rendőr-prefekturára, ahol megállapították, hogy mind-ketten veszedelmes zsebtolvajnők.

GYERMEKKOCSIK legszebb kivitelben rendkívül nagy választékban **HEGEDUS**-cégnél

— Nagy tűz Galati mellett. Galatiból jelentik: Targul Frumusita községben tűz ütött ki, amely több millió lej kárt okozott. A galati-i tűzoltóság segítségével sikerült a tüzet eloltani.

— Titkos fegyverraktár a bécsi Arzenálban. Bécsből jelentik: Az Arzenálban a kiszállt bizottság falbontás közben hatalmas fegyverraktárra bukkant. A fegyverek lefoglalása és elszállítása minden incidens nélkül ment végbe.

— Véresre vert inasgyerek. Véres botrány játszódott le ma délben Aradon, a Strada Bratianu (Weitzer-uccában). Zaránd Sándor inasgyerek valami jelentéktelen ügyből kifolyólag összeszólalkozott Bora Vazul kávéház-tulajdonos szolgájával, aki a szerencsétlen fiút földreterpette és véresre vezte. A járókelők szabadították ki a dühöngő legény kezeiből az összevert fiút, a botrányokozó szolgát pedig átadták a legközelebbi rendőrnek. Az eljárást megindította a rendőrség.

— Éjszakai támadás Aradon. Uccai botrányokozásért az aradi államrendőrség eljárást indított Oprean Antal és Bugariu János ellen, akik az aradi Fehér Kereszt-száhoda előtt megtámadták Ladari Illés CFR-hivatalnokot. A rendőrség kihallgatta Ladari Illést, aki orvosi bizonyítvánnyal igazolta, hogy a két ember először összeverte őt, majd az egyik közülük zsebkésével kisebb sérülést is ejtett rajta. Két támadóját egyáltalában nem ismerte és azok minden ok nélkül inzultálták őt az uccán. A rendőrség a támadók ellen folytatja a szigorú eljárást.

Tennisz-cipők minden méretben **Apponyi Testvérek** Arad. Városházával szembe.

— A dilettáns portás tragikus halála. Buda-pestről jelentik: Néhány nappal ezelőtt a Homok-ucca 6. szám alatt levő polgáriiskola portásfülké-jében egy ismeretlen férfi holttestét találták. Ha-marosan megállapítást nyert, hogy a halott az is-kolaigazgató öccsével, Ispanonvits Ferenc 60 éves magánzóval azonos. Ispanovits jómódu bácska földbirtokos volt, aki később eladta birtokait, azonban maradt annyi vagyona, hogy meg tudott belőle élni. A husvéti ünnepek alkalmával megláto-gatta öccsét és — hogy ott lakhasson — vállal-kozott arra, hogy a távollevő portás helyett ügyel az iskolára. El is foglalta hivatalát. Halála előtt estén teát főzött és — mint a vizsgálat megállapította — elfelejtette bezárni a gázcsapot. Reggel-re holtan találták.

Vasárnap
Florencai hegedűs Elisabeth Bergnerrel
Hétfőn
Patt és Patachon mint Don Quijotte
az újaradi mozgóban.

— Miért kell a borbélyoknak kedden zárni? (Panaszos levél.) Igen tisztelt Szerkesztő Ur! Meg-lepetéssel olvastam lapjokban, hogy a fodrá-szoknak husvét első és harmadnapján egész nap zárva kell tartaniuk, míg hétfőn csak déli 12 óráig maradhatnak nyitva. Furcsa ez a rendelkezés, an-nál is inkább, mert akkor, amikor minden üzlet és gyár dolgozhat, épen a borbélyoknak kell bezár-niuk és két és fél napot kell veszíteniük egyetlen héten. A rendelet megalkotója azonban nemcsak a borbélyokra nem volt tekintettel, hanem a közön-ségre sem, amelynek nem áll módjában a husvéti ünnepek alkalmából megborotválkozni. Főleg a vasutasokra áll ez, akik hétfőn délután kerülnék csak haza a szolgálatból és nincs alkalmuk arra, hogy kedden megborotválva mehessenek tem-piomba. Soraim közlését kérve, maradok tiszte-lettel: Egy régi előfizetőjük,

— A meztelen táncosnő élete filmen. Josephine Baker... Ennek a különleges nőnek egész életét és nagyvesszős karrierjét feldolgozta a modern filmtechnika. A világhírű néger táncosnő alakítja a főszerepet, eljátsza életét úgy, ahogy az valójában megtörtént. A rendezői zsenialitás valóságos csodát művelt a Fekete Vénusz kiállításával. A darab tartalmilag érdekes és bonyolult cselekmény, amelynek keretében humorról is bőven gondoskodtak. Először a néger területek exotikus tájaiban talál érdekes látványosságot a néző, majd a modern Páris levegőjét varázsolják elének. A négy utolsó felvonás pazar kiállításához hasonló csodás látványosságokat még nem vetítettek vászonra. A ragyogó és tündöklő párisi orfeumokat, azok szenzációs műsorát és Josephine Baker szédítő táncait, mint felülmúlhatatlan érdekességeket tapasztalhatja a közönség. Az „Apoló” vasárnapról vetíti a világsláger.

— Kétszáz szobaleányt büntettek meg Budapesten. Budapestről jelentik: A főkapitány köztisztviselési rendeletét már az első héten nagy eréllyel hajtottá végre a budapesti rendőrség. A nyolcadik kerületben eddig kétszáz szobaleányt büntettek meg 10—20 pengőig, mert az uccára rázták a portörölköket.

— Főiskolai hallgató öngyilkossága. Bucurestiből jelentik: Achim G. Apostol 22 éves bucuresti-i kereskedelmi akadémiai hallgató szüleinek lakásán revolverrel föbe lötte magát és nyomban meghalt. Hátrahagyott levelében öngyilkossága okául azt hozta fel, hogy legutóbb elvesztette állását s miután minden jövedelem nélkül maradt, tanulmányait nem tudta volna tovább folytatni.

— Bécsben elfogtak egy szökött galati kereskedőt. Bécsből jelentik: A galati ügyészség megkeresésére a bécsi rendőrség ma letartóztatásba helyezte Czaczkes József galati nagykereskedőt, aki kétféle lej passzív hátrahagyásával megszökött Romániából. Kiadatása dolgában megindult az eljárás.

— Öngyilkos aradi urileány. Ma este 8 óra tájban Nagy Erzsébet aradi urileány a Str. Marasesti (Kossuth-uca) 42. szám alatt levő lakásán 2 luminal pasztillával megmérgezte magát. A mentők a kórházba szállították, ahol azonnal kezelés alá vették, úgy, hogy állapota máris javulóban van. Az urileány tettének oka ismeretlen.

— Egy megvadult soffőr garázdálkodása. Berlinből jelentik: A német főváros melletti Lichterfelde elővárosban egy tulságosan gyorsan hajtó automobil nekirohant egy utasokkal zsúfolásig megtelt autónak, amelyet felborított, majd egy szembejövő motorkerékpárost gázolt el. A motorkerékpáros azonnal meghalt, a felborított autó hat utasa pedig súlyosan megsebesült. Az autóvezetőt letartóztatták.

— Makulatura papír, tiszta újságpéldányok, csomagolási célra, 5 kilogrammos kötegekben olcsón kaphatók az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

— Megölte a feleségét a ház miatt. Budapestről jelentik: Szerdán a soroksárszentpéteri csendőrség egyik járőre a közeli erdőben egy borzalmasan összeroncolt női holttestet talált. A falubeliek a halottban Mészáros Istvánné 34 éves helybeli asszonyt ismerték fel. A gyilkosság elkövetésével az asszony férjét gyanúsítják, aki valószínűleg Budapestre szökött. A házastársak között már régebben civakodás volt, úgy, hogy az asszony otthagya férjét és megindította ellene a válópert. A férj, aki a házasságkötés idején ráiratta házát a feleségére, azt követelte, hogy az asszony térjen vissza hozzá, vagy irassa vissza a házat. Valószínűnek tartják, hogy megleste az asszonyt és meggyilkolta, majd a gyilkosság elkövetése után magához vette az asszonynál talált 25 pengőt. A nyomozás folyik a gyilkos férj kézrekerítésére.

— Értesítés. A helybeli nőifodrászok értesítik a nagyérdemű hölgyközönséget, hogy a húsvéti ünnepek alatt vasárnap és hétfőn az üzletek zárva, kedden egész nap nyitva vannak. A szövetség vezetősége.

TELEFON: 70. ERZSÉBET MOZGO TELEFON: 70. (Az ünnepi előadásokra elővétel nélkül.)
Ma, gör. kel. nagyszombaton nincs előadás. (teli pénztár mad. u. 4—8-ig.)
Vasárnap: Névtelen vár. Jókai regénye után.
Főszereplők: Törzs Jenő, Lukács Pál és Szécsi Farkó.
Az ünnepi előadások 3, 1/2, 6 1/2 és 10-kor kezdődnek.
Hétfőn: Hermeline nőligy. Jean Gilbert operettje nyomán. Fősz.: Corinne Griffith és Francis X. Bushmann, a Ben Hur Messalája.
Jön!
Schubert centennáriumi filmje. Jön!

Kétféle dinárt sikkasztott egy szabadkai bankár

A szabadkai Zsidó Bank igazgatója nagyarányú sikkasztás után Magyarországra szökött.

(Az Aradi Közlöny szabadkai tudósítójának távirata.) A szabadkai Zsidó Banknál, amely a szerajevói Zsidó Bank fiókja, tegnap rovacsolást végeztek. A rovacsolás alkalmával egy hibát fedeztek fel a főkönyvben, amelyért felelősségre vonták Fischl Pál cégvezetőt, aki Albachari Mór igazgató tehatalmú helyettesként az igazgatói teendőket is ellátta. Vizsgálat közben Fischl leszaladt a kávéházba, ahonnan autón rohogott a horgosi határlomásra és Szegeden szobát rendelt magának, majd nyomtalanul eltűnt. A vizsgálat egymillió 900.000 dinár hiányt állapított meg, mire feljelentést tettek a megszökött cégvezető ellen

a rendőrségnél. A szabadkai rendőrség azonnal telefonon értesítette a szegedi rendőrséget, kérve Fischl letartóztatását.

A sikkasztás híre nagy feltűnést keltett a városban, mert a cégvezető a város egyik legelőkelőbb társaságának tagja, városatyja, a Sand sportklub elnöke volt, aki szolid családi életet élt és minden pénzét klubja felvirágoztatására költötte, apósa pedig többszörös milliósos. Megállapítást nyert, hogy a sikkasztott pénzt apránként vette fel, mint kiutalási joggal bíró, tehatalmú és ellenőrzéstől felmentett vezető tisztviselő.

Kiutalták a lerombolt zsinagógák kegyeskerkárait.

Leszállították a kárigényeket, de a cluji ortodox hitközség a teljes összeget követeli.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) Több mint négy hónapja annak, hogy az oradeai (nagyváradi) diákkongresszus résztvevői szétrombolták az oradeai (nagyváradi) és cluji (kolozsvári) hitközségek zsinagógáit. Azóta számos intervenció történt a különböző zsidó testületek részéről a kormánynál, hogy fizessék ki a már hivatalosan megállapított károkat a hitközségeknek, azonban a kormány különböző adminisztratív jellegű eljárásokkal folyton halogatta a károkozás likvidálását.

Körülbelül két héttel ezelőtt Bucurestibe hívták a cluji (kolozsvári) és oradeai (nagyváradi) hitközségek képviselőit, amely alkalommal Păcseanu kultuszminiszteri vezérigazgató közölte velük, hogy a miniszter megbízásából végleges megállapodást kíván létesíteni a hitközségekkel a károkozás nagyságára vonatkozólag. E tárgyalások eredményeképp az oradeai (nagyváradi) ortodox és neolog, valamint a cluji (kolozsvári) neolog hitközségek megbízottai olyértelmű megállapodást létesítettek, hogy beleegyeznek a felbecsült kegyeskerkárok harminszázalékos redukciójába. A cluji (kolozsvári) ortodox hitközség azonban, amelynek képviselőjében dr. Sebestyén József elnök jelent meg, nem volt hajlandó ezt a redukciót elfogadni, mert a hitközségnél a kárbecsítés a legtárgyalagosabb alapon történt. Păcseanu vezérigazgató belátva dr. Sebestyén érveinek helyességét, ígéretet tett, hogy ebben az értelemben fogja javaslatát elkészíteni. A hitközségek megbízottai ugyanakkor ígéretet kaptak Lapedatu minisztertől, hogy a károkozásokat még a húsvéti ünnepek előtt likvidálni fogják.

— Erdélyi Bélát párbajvétségért hat hónapi börtönre ítélték. Budapestről jelentik: A törvényszék ma tárgyalta a feleséggyilkossággal vádolt Erdélyi Béla párbajügyét. Erdélyi ugyanis annak idején csunyán összeharapta ellenfelét, Elek Istvánt. Erdélyit párbajvétségért és súlyos testi sérülésért 6 hónapi börtönre ítélték, Eleket pedig 300 pengő pénzbüntetésre. Elek büntetését azzal indokolták, hogy az sokkal hatásosabb a párbajmánya ellen, mint a fogság.

— Az Iparos-Otthon húsvéti műsora. Húsvét vasárnapján másodizben fog szerepelni az Iparos-Otthon Dalköre, amelyet dr. Buja Sándor vezényel. Ez alkalommal megismétli a multhéten előadott pompás műsorát. A műsor többi számai méltó keretét fogják képezni az ifjú dalkör nagyszerű teljesítményének.

— Rehabilitált vasuti lakatos. Megirtuk, hogy az aradi rendőrség letartóztatta Komáromi Albert CFR. lakatosát, akit azzal gyanúsították, hogy lopásokat követett el az állomási raktárban. Komá-

Minthogy a napok teltek és a károkozás kiutalásáról semmilyen értesítés nem jött Bucurestiből, a tegnapi napon a cluji (kolozsvári) ortodox hitközség megbízásából Bucurestibe utazott dr. Sebestyén József elnök és dr. Klein Miksa. A hitközség delegációja a zsidó parlamentek kíséretében kihallgatáson jelent meg Duca belügy- és Lapedatu kultuszminiszternél, arra kérve őket, hogy a hitközségek kártalanítása ügyét a csütörtöki összejövő minisztertanács végérvényesen intézze el. A miniszterek ezt megígérték.

A mai minisztertanács csakugyan foglalkozott a hitközségek kártalanítása ügyével és az egyes hitközségek részére a következő kártalanítási összegeket állapította meg: Oradeai (nagyváradi) ortodox hitközség 4.485.756 lej; oradeai (nagyváradi) neolog hitközség 2.072.910 lej. A két cluji (kolozsvári) hitközség 6.214.778 lej. Ezekben az összegekben bennefoglaltatik az az ötmillió lej is, amelyet még decemberben utalt ki a kormány kárelőleg címén a hitközségeknek.

A minisztertanács után dr. Sebestyén József és dr. Klein Miksa újból felkeresték Lapedatu kultuszminisztert. A minisztertanács határozat ugyanis a cluji (kolozsvári) ortodox hitközség károkozását is redukálta. Sebestyén József dr. közölte Lapedatu miniszterrel, hogy nem tud beleenyugodni a redukcióba, mert azt igazságtalannak és méltánytalannak tartja és ezért kéri a teljes összeg kiutalását. Lapedatu miniszter kijelentette, hogy a minisztertanács határozaton nem áll módjában változtatni, de a húsvéti szünet után hajlandó azt újabb megvizsgálás tárgyává tenni.

romit az ügyészség szabadon engedte, mert semmiféle bizonyíték nem merült fel ellene.

— Molnár Ferenc felköszöntője. A hét két legnagyobb színházi sikeréről a Gyurkovics Itúróról és a Rose Marieről hoz színházi beszámolót gyönyörű képekben a Színházi Élet, amelyet Molnár Ferenc felköszöntője vezet be. Rákosi Jenő, Karinty Frigyes, Móritz Zsigmond, Fekár Gyula, Szép Ernő, Kosztolányi Dezső, Farkas Imre, Nagy Imre, Maurice Dekobra, Váro Andor, Paul Reboux irtak még cikket, regényt, novellát. A Színházi Élet új számának ára a rendes melléklettel együtt 40 lej, negyedévi előfizetési díj 450 lej. Kiadóhivatal: Budapest, VII. Erzsébet-körút 29. szám.

— RÁDIÓMŰSOR. Szombat, április 14. Wien—Graz: 21. Jazz-zene. — Berlin: 22.30. Táncczene. — Boroszló: 22.30. Táncczene. — Frankfurt a. M.: 20.20. Hungaros hangverseny. — Leipzig: 23. Táncczene. — Milánó: 20.50. Hangverseny. — München: 22.20. Táncczene. — Nápoly: 17. Hangverseny. — Pozsony: 19.30. Operaelőadás. — Prága: 22.25. Hangverseny. — Róma: 21. Zenekari hangverseny. — Stuttgart: 20.30. Operaelőadás. — Budapest: 9.30., 12. és 15. Hírek, közgazdasági. — Győr: 19.30. Rádióhang-áték. 22. Cigányzene.

Halálos csapás sújtott le a kisebbségi iskolákra. A közoktatásügyi minisztérium humánusnak látszó rendelete végső pusztulásba dönti a magán- és felekezeti iskolákat.

(Az Aradi Közlöny hucvesti-i tudósítójának távirata.) A közoktatásügyi minisztérium tegnap rendeletet küldött az ország összes tanügyi inspektorátusaihoz. A leirat szerint az összes magániskolák, illetve a nyilvánossági joggal nem bíró, valamint bármely kisebbségi iskolák fenntartói kötelesek gondoskodni arról, hogy a jövő évben a tanári kar ugyanolyan fizetést élvezzen, mint az állami iskolák tanári kara. Ezzel kapcsolatban a szóbanforgó iskolák az egyes tanárok beosztását is úgy kell elrendezniük a heti órák szempontjából, mint az állami iskolák. Amennyiben egy tanár a törvény által előírt óramennyiségnél többet dolgozik, úgy azt az iskoláknak duplán kell megfizetniük.

A törvény tudvalevőleg heti 15 órában állapította meg a tanítási időt, tíz évi szolgálat után pedig csak heti 12 órában. A kisebbségi iskolák azonban a küzdelmes életviszonyok miatt nem vezethették be ezt a rendszert, hanem két évvel ezelőtt elintézték a kormánynál, hogy a törvény ezen szakasza alól a kisebbségi iskolák mentesülnek mindaddig, amíg a sokat hányatott államszegély kérdése megoldáshoz nem jut. Így a kisebbségi és magániskolákban a tanárok átlagosan 20—25 órát tanítottak hetenként, mert az iskolafenntartók nem voltak képesek a tanárikar létszámát emelni. Ha tehát az államszegély ügyét nem sikerül őszig elintézni, akkor a fizetések egységesítéséről szóló rendelet alapjaiban fogja megrendíteni a kisebbségi oktatást.

A Losonczy-lakáskálváriában megszólalt az aradi pénzügyi tisztviselő is.

Szöke János, saját kijelentése szerint, nem akar üzletet csinálni a rekvirálásból, csupán ötagu családjára részére megfelelő lakást igényel.

(Arad, április 13.) A Losonczy-féle lakásrekvirálási történet — amelyet mai számunkban részletesen ismertettünk — ma újabb adatokkal bővült. Megjelent ugyanis szerkesztőségünkben Szöke János pénzügyi tisztviselő, akit a lakáskálváriai lakásért, akatáskával és iráscsomókkal felszerelten, amikkel az ő szerepét kívánta tisztázni ebben az ominózus ügyben, amibe — mint mondta — saját akaratán kívül került. Szöke ugyanis az, akinek az aradi lakáshivatal kiutalta Losonczy Géza ny. Acsev. felügyelő lakását, amely pedig — az apósa házában lévén — jog és törvény szerint neki járna.

Érdekes, hogy a rekvirálás és a lakáskiutalás megtörténte után mindenki érezte, hogy hiba történt és így kezdődött meg bizonyos hivatali támogatással az egyezkedés Szöke és Losonczyék, illetve Hunyadi József háztulajdonos között. A tárgyalások arra irányultak, hogy Hunyadi egyetlen leánya és annak családja bentmaradhasson a kérdéses Paulianuccai házában, Szöke pedig foglaljon el egy másik lakást és mondjon le a Losonczyék által birt lakásról.

— Én — mondotta Szöke — teljesen átérzem azt a kényelmetlen helyzetet, amiben Losonczyék vannak, sőt amibe jómagam is belekerültem, de én ellenem is kilakoltatással élt a házigazdám és valahová csak be kell költözködnöm nekem is. Én Hunyadinak semmi olyan kijelentést nem tettem, hogy 20.000 lej ellenében hajlandó volnék lemondani a Losonczyék lakásáról. Én nem akartam üzletet csinálni ebből az ügyből, csupán azt kívántam,

hogy a számomra időközben felkinált Hady-féle lakást, amely egyébként megfelelne igényeimnek. Hunyadi tataroztassa ki és hozza lakható állapotba, hogy azt azután — jogcím fenntartásával — elfoglalhassam. Ez körülbelül 15.000 lejbe került volna, de Hunyadi ilyen összegről hallani sem akart. Én viszont, mint szerény tisztviselő, nem vagyok abban a helyzetben, hogy egy lakás átalakítására ezeket költségek akkor, amikor a lakáshivatal egy teljesen jó és megfelelő lakást rekvirált számomra.

— Mostani házigazdámért azért kértem 6000 lejt, hogy az általa felfogadott ügynök mihamarabb szerezzen lakást, Losonczyék pedig nem akartak nekem 4000 lej költsékdései pénzt fizetni, de azt el se fogadtam volna. Ezután sincs szándékom elfogadni, mert én csak ügyem igazságos elintézését kértem és kérem, hiszen én sem akarok mást, mint öt tagu családommal rendes lakáshoz jutni.

Mindéhez nem is kell sok kommentár. Egy olyan intézkedés, amellyel még az sincs megelégedve, akinek kedvez, csak a legnagyobb melléfogás eredménye lehet. Erről van ebben a szomorú históriában is szó. Történik valami, ami senkinek se jó, életek keserednek meg, tragédiák születnek, egymásnak hajszolnak békés polgárokat, nem tudni micsodás „rend” érdekében... teljesen jellemző arra, hogy a lakáshivatal hogyan viseli gondját a polgárságnak, de legiőbb bizonyítéka annak, hogy elérkezett az ideje a lakáshivatal, illetve a rekvirálás teljes megszüntetésének.

Templomná akarták alakítani egy pesti kátyabarlangot. Viharok egy fásori villa kőüti, amely két hónap alatt kétszer cserélt gazdát.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) A magyar főváros házai és üzlethelyiségei az utolsó esztendő folyamán különös metaformozison mentek keresztül. Az első stáció az volt, mikor a kávéházakból bank- és bizományi üzletek, azután a bankok — a tőzsdei krach beálltával — cukorkaüzletekké vedlettek át és innen már csak egyetlen stáció volt, hogy ismét kávéházakká váljanak. Arra azonban még nem volt példa, hogy

kátyabarlangból templom legyen

és ahol ezelőtt zsetonoztak, krupiek és játékmesterek hada gereblyézte be a nyereségeket, ott most a hívők könyörögjenek az egék urához.

A fővárosnak egy egészen különös és nem a legfőbb üzlete húzódik meg e nem minden napi átváltozás mögött. Arról van ugyanis szó, hogy a Vilma-királynő-ut 34. számú villában évek óta működik egy modern apparátussal és előkelő fényűzéssel berendezett kátyaklub. Az ismert belügyminiszeri rendelet azonban

alapjaiban rendítette meg ezt a vállalkozást is, mert nap-nap után razzia volt a helyiségben és így merült fel a gondolat, hogy a kátyabarlang épületét értékesítik. Vevő is akadt csakhamar a VI. ker. római kath. egyházközség személyében.

Az egyházközség azzal a céllal vásárolta meg a villát 3 és fél milliárd koronáért, hogy templommá alakítsa át.

A vétel meg is történt, ám a fővárosnak hirtelen kifogásai akadtak. Nem amiatt, mint ha a profán helyiségnek egyházi célokra való átalakítását ellenezte volna, hanem mert a kátyaklub épületével szemközt, az uttest másik oldalán van a fásori evangélikus templom s a felekezeti béke megőrzésének céjére alatt bizonyos körök nem találták kellemesnek ezt a szomszédságot.

A bizalmas tárgyalások és átiratok vége az lett, hogy a főváros az egyházközségnek felajánlotta a Bajza-uccai Petőfi-házat, amelyben Petőfi-relikviák vannak összegyűjtve. — Ámde az egyházközségnek két telke is lett

Kölcsönkönyvtár. (Kerpel-féle)

Minden újdonság megjelenéskor kivethető. A könyvek tiszták, újdonsági pótgjegyzékek drb.-ja 5 Lej. Kölcsönj kötetenként 3, 4 és 5 Lej. Havi bérlet 100 Lej. Legújabb zeneművek is kaphatók kölcsönzésre. Betétül készpénz helyett könyveket és hangjegyeket is elfogadok. Pontos kiszolgálás vidékre is. 1600

volna, holott csak egyre volt szüksége és ezért az udvarias főváros a Vilma-királyné-uti felket és villát

megvásárolta az új tulajdonostól 8 milliárd koronáért.

A ház tehát rövid néhány heti tulajdon után négy és fél milliárdot jövedelmezett az egyházközségnek, amely ebből az összegből el is végeztetheti a Petőfi-háznak templommá való átalakítását, míg a Petőfi-muzeumot a Bajza-uccáról a volt kátyabarlangba telepítik át. Mindenki megtalálta a számítást, kivéve azt a néhány elégedetlenkedő városatyát, kik felszándékoznak vetni a kérdést: valóban oly nagy veszélyben forgott-e a felekezetek közötti béke, hogy csak ötfélmilliárdos áldozattal lehetett egy esetleges vallásháború kitörését megakadályozni?

Irodalom és művészet

* Az aradi színház heti műsora. Vasárnap délután 3 órakor: János vitéz. (Mérsékelt helyárrakkal.) Délután 6 órakor: Külváros. (Mérsékelt helyárrakkal.) Este 9 órakor: Nászéjszaka. Operett-újdonság. (B. bérlet.) Hétfőn délután 3 órakor, mérsékelt helyárrakkal: Muzsikus Ferkó, operett. Délután 6 órakor, mérsékelt helyárrakkal: Évtelen asszony. Este 9 órakor: Nászéjszaka. (C. bérlet.) Kedden délután 4 órakor, mérsékelt helyárrakkal: Krétakőr. Este 8 és fél órakor: Nászéjszaka. (A. bérlet.) Szerdán este 8 és fél órakor: Nászéjszaka. (B. bérlet.)

* Az aradi színházi iroda hírei. Nászéjszaka. Teljesen készen áll már vasárnapi aradi bemutatójára a példátlan sikerű Nászéjszaka operett, amelynek minden egyes szereplője olyan lelkes ambícióval áll szerepe és a siker szolgálatában, hogy Arad nagyigényű közönsége, az utóbbi idők legtekintélyesebb operettelőadását kapja. Lengyel Irén kettős alakítása. Betegh Bébi hamisítatlan párisi gaminsége. Deési ellenállhatatlan humora. Jung rokonszenves és erőteljes duzzadó ifjúsága. Ifj. Szendrey pompás táncakézsége. Szepessy Edith elegánciája. Olasz. Győző és Kun egészséges humora, még legteljesebb hivatást is csodálatra fogják ragadni. A Nászéjszaka egyelőre vasárnapról minden estén műsoron marad. A pompás operettet a kitűnő Csányi tanította be s ő is vezényli. — Olympia. Molnár Ferenc legújabb és Budapesten prózai műnél még nem tapasztalt hatalmas sikerű Olympiáját a jövő héten mutatja be a színház. A kulturvilágban minden Molnár-darab esemény, de még az eddigiekénél is szenzációsabbnak indul az Olympia, amely máris le van kötve a világ minden nemzetének színpadaira. Nálunk a főszerepeket Fekete Irén, Márkus Rózsa, Károly Klári, Mészáros, Jávör, Olasz, Szendrey Mihály játsszák. — Délutáni előadások. Vasárnap délután 3 órakor János vitéz operette, 6 órakor a Külváros, hétfőn délután 3 órakor Muzsikus Ferkó és 6 órakor Névtelen asszony, dráma szerepelnek a műsoron az ismert kitűnő szereposztásokban.

Rejtelmes szökés Berlin híres börtönéből.

(Az Aradi Közlöny berlini tudósítójának távirata.) Vakmerő módon szökött meg börtönéből Grabl Ottó kommunista író, aki — mint ismeretes — hazaárulás vádjá miatt már hónapok óta a moabit fogház vizsgálati foglya. Ma délelőtt megjelent a fogházban Grabl menyasszonya, aki engedélyt kapott, hogy az íróval beszélgethessen. Amikor a fiatal hölgy a cella ajtajában elbucszott völegényétől, a folyosóról két fiatalember ugrott a cellába, akik megragadták a foglyot és vele együtt kifutottak az épületből. Mire a fogházőrség összeszaladt, Grabl a két fiatalemberrel és menyasszonyával nyomtalanul eltűnt.

Anyák!
Engedjétek meg leányaitoknak,
hogy kísérletet tegyenek ezzel az arc-
krémmel, mert egészen bizonyos, hogy
ezáltal hamar

FODNAK FÉRJHEZ MENNI.

100.000 LEJ GARANCIA.

100 nő közül 99-nek nincs rendszeren táplált arcbőre. Garantáljuk önnek 100.000 lei erejéig, hogy a Tokalon krém olyan speciálisan preparált tápláló anyagokat tartalmaz, amelyeket az arcbőr könnyen felszív. Ezáltal a sejteknek és szöveteknek megfelelő aromát ad; ugyanakkor eltünteti a ráncokat az arcról. A Tokalon Krém eltünteti az arcról az öregség jeleit és az elfonnyadt arc párnáját fölfrissíti. Germaine Lambert asszony, aki Páris mellett, Marseillesben lakik, a következőket írja:

„Ahoz, hogy egy férfi tetszését megnyerje, egy nőnek üde és piros arca kell, hogy legyen. Nagyszerű házasságot csak a Tokalon krémmel köszönhetem. E krém segítségével nyertem meg egy 10.000 frankos prémiumot.”

Henriette Charelais asszony Montcharniából pedig a következőket írja:

„A Tokalon megfiatalított úgy, hogy amikor a tükörbe nézek, mindig 20 évesnek érzem magam.”

A Tokalon krém kétféle formában: sűrű és folyékony preparatumban kapható. Mindkét formában a legértékesebb tápláló anyagot tartalmazza. Minden körülmények között garantáljuk önnek a legbiztosabb sikert — ellenkező esetben visszafizetjük a pénzt.

HASZNÁLJON TOKALON SZÉPSÉG-SZAPPANT IS.

Jegyzet. A Tokalon-krém gyógyszer-tárakban, drogériákban és flaszterüzletekben kapható. A rendes nagyságu doboz ára 80 lei. A rendes mennyiségnek a kétszeresét tartalmazó doboz ára 120 lei. Egy Tokalon szappan ára 40 lei. Ha valahol nem tud Tokalon-krémet vásárolni, rendelje meg Parjumeria Ellitel Bucuresti, Calea Victoriei Nr. 39. címen.

Wanderer kerékpárok

a világ első és legjobb márkája.

Vezérképviselő Erdély részére:

HAMMER VILMOS

Arad, Piata Avram Iancu 5/6.

Ugyanott **Görleke, Dürkopp, Ideál, Badenia, Continental** kerékpárok kedvező fizetési feltételek mellett jutányosan kaphatók. 1518

Bankkölsönöket

aradi és környékbeli házakra és földesekre **olcsó kamattal**, betáblázás mellett, **azonnal folyósítottok.**

HAASZ ALBERT iroda Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-ucca) 12. szám.

Intelligens, jóméglejű 2068

ügyes férfi- és női a quizitöröket

jövedelmező munkára fizre és jutalékra alkalmazók. Jelentkezni d. e. 11-12 között Arad, Str. Metianu (Forray-u) 11.

Maculatura papír 5 kgros osomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadójában.

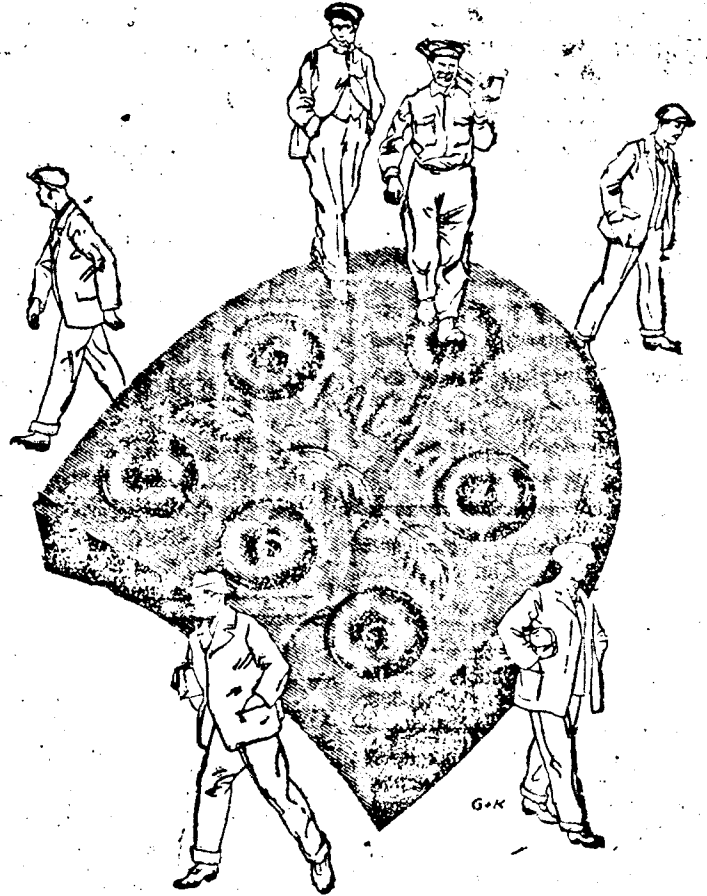
Legdivatosabb kalapok legolcsóbban, bármilyen alakítás **100 Lejért** **Édi és Czengernél**

Arad, Strada Bratianu 7., átjáró ház, I. em.

13—14 éves kifutó fiut keres a

Menetjegy-iroda

Arad, Bul. Regina Maria (Andrássy-tér) 18.

Dolgozó ember

PALMA

KAUCSUK-SARKOT VISEL

Előnyei:

Olcsóbb és tartósabb mint a bőr, kellemes járás, **1068**
kiméli az idegeket.

BUDAPESTEN

az új „NEMZETI SZALLODA”

a Hungaria Nagyszállóda vezetése alatt megnyílt **Központi fekvés (József körút 4.) a Nemzeti színházzal szemben.**

TELEFON: J. 20—30.

Minden modern kényelemmel berendezve.

Kitűnő étterem! Polgári árak! Dreher sörcsarnok! A vidéki társaságok találkozó helye!

KÖZGAZDASÁG.

Visszleszámítolási hitelt kaptak egyes erdélyi bankok.

(Az Aradi Közlöny bucaresti tudósítójának távirata.) A Banca Nationala igazgatósága tegnap ülést tartott, amelyen az erdélyi bankok részére a következő új visszleszámítolási hitelt szavazták meg: Mezőgazdasági Bank (Cluj-Kolozsvár), négy millió, Erdélyi Bank (Cluj) tíz-négy millió, Brassói Népbank (Brasov) három millió, Nagyenyedi Kisegítőbank (Aiud) egy és fél millió lej. Visszleszámítolási

hitelt kap még a Marosvásárhelyi Takarékpénztár és a Marosvásárhelyi Leszámítoló Bank is. Az új rendelkezés mintegy 25 millióval gyarapítja az erdélyi kisebbségi pénzügyi intézetek hitelét, amely tekintve, hogy a visszleszámítolási hitelek kamatlába csak hat százalék, az erdélyi hitelkriszist komolyan enyhíti és a bankszindikátus intervenciójának sikerét jelenti.

Zürichben 3.25 a lej.

Helyi valutaárak. (Április hó 13.)
Kitételek: Páris 6.34, Milánó 8.50, Prága 4.79, Budapest 28.20, Zágráb 2.83, Bécs 22.70, Zürich 31.15. — **Áru:** Márka 38.40, angol font 785, dollár 160.50, olasz lira 8.50, francia frank 6.30, cseh korona 4.75, pengő 28.40, dinár 2.85, osztrák schilling 22.70, svájci frank 31.10. — **Pénz:** Márka 38.20, angol font 783, dollár 160, olasz lira 8.40, francia frank 6.20, cseh korona 4.72, pengő 28.30, dinár 2.80, osztrák schilling 22.55, svájci frank 31. — **Irányzat:** tartott.

Zürichi tőzsdényítés. (Április hó 13.)
Berlin 124.11, Amsterdam 209.20, Newyork 518.85, London 2533.62.50, Páris 20.43, Milánó 27.36, Prága 15.38, Budapest 90.65, Belgrád 9.13.25, Bucuresti 3.26, Varsó 58.20, Bécs 73.05.

Zürichi tőzsdézárlat. (Április hó 13.)
Berlin 124.11, Amsterdam 209.25, Newyork

518.85, London 2533.62.50, Páris 20.43, Milánó 27.37.50, Prága 15.37.50, Budapest 90.60, Belgrád 9.13.25, Bucuresti 3.25, Varsó 58.20, Bécs 73.05.

Bucurestiben ünnepi tőzsdeszünet.

— **A magyar kereskedelmi miniszter Milánóban.** A milánói jelentések arról számolnak be, hogy Hermann Miksa magyar kereskedelmi miniszter megérkezett a milánói kiállításra. A pályaudvaron az olasz és magyar előkelőségek ünnepélyesen fogadták a királyi váróteremben, majd a fogadtatás után a miniszter megtekintette a magyar pavilonokat. Ebédre Pözel Tibor főkonzul látta vendégül Hermann Miksát.

— **Lövizsgálat Aradon.** Az aradi városi állatorvosi hivatal közli, hogy a rendes tavaszi lövzsgálat április 18-án és 19-én lesz az aradi rendőrségen, míg Gájiban április 21-én, a gáji előjáróság előtti téren.

SPORT

O A cseh-magyar válogatott football-match. Prágából jelentik: Április 22-én cseh-magyar válogatott footballmérkőzés lesz Budapesten. A cseh csapat összeállítás a következő: Planicka, Hojer, Perner, Kolenaty, Kada, Hajny, Podrazil, Svoboda, Silay, Puc, Kratochwill. A magyar csapatot hétfőn állítják össze, az eddigi kombinációk szerint a következőképen: Amsel — Steinberg, Fogl III. — Pesovnik, Bukovi, Obitz — Störck, Takács II., Stofflán, Hárzer, Kohut.

O Biróküldés. Az aradi bíróbizottság a vasárnapi és hétfői mérkőzésekre a következő bírókat küldte ki: Vasárnap: Gloria-CFR-pálya: Délután fél 3 órakor Olimpia-ATE, vezeti: Hammermann Béla. Délután 4 órakor Törökország-Románia nemzetek közötti mérkőzés, vezeti Fábri (Jugoszlávia), határbírók: dr. Crasnic, dr. Bonciocat. Hétfőn: Gloria-CFR-pálya. Dél előtt fél 11 órakor ATE II.—Hakoah II., vezeti: Matuz András. Délután 2 órakor Olimpia komb.—Hakoah I., vezeti: Juhász Zoltán. Délután 5 órakor Banatul (Timisoara)—ATE I., vezeti: Darázs István, határbírók: Fock Béla és Hammermann Béla. Tricolor-pálya. Délután 5 órakor AMTE II.—Tricolor, vezeti: Szabolcsy János.

Felelős szerkesztő: **RÉTHY JÓZSEF.**

Cenzurat: Prefectura Judetului.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DIJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lej, vastagabb betűvel 8. Illetve 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szóig hétköznap 40, vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel kívánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Hirdetéseket délután 5 óráig veszünk fel. Csak válaszhelyezéssel ellátott kérdézőkérésre válaszolunk. Ajánlatok, feligés levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefona száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

LEVELEZÉS.

GARZON uriember megismerkedne csinos fiatal nővel. Levelet „Léda” jellegre az Aradi Közlöny kiadóiba kér. 2064

ALKALMAZÁS.

KERESEK egy jobb leányt szakácsné és mindenesnek vidékre. Cim az Aradi Közlöny kiadóiban. 2061

DEUTSCHES Fräulein wird gesucht zu zwei Kindern. Schillinger Andor, Strada Crisan 5. 10502

TIZÉVES bizonyítvánnyal rendelkező középkorú, 33 éves nő házzelvezetőnek ajánlkozik, vidékre is megv. gazdaságba magános urhoz. Cim az Aradi Közlöny kiadóiban. 2068

LAKÁS.

EGY SZOBA KONYHÁRÓL ÁLLÓ UD-VARI LAKÁS A VÁROS KÖZPONTJÁBAN 1928. MÁJUS 1-RE KIADÓ. Cim az Aradi Közlöny kiadóiban. 1357

EGY két és egy háromszobás lakás május 1-re kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóiban. 2035

KÉT UD-VARI SZOBÁBÓL ÁLLÓ, MŰHELYNEK, SZALONNAK VAGY IRODÁNAK ALKALMAS HELYSÉG A FŐTÉREN 1928. MÁJUS 1-RE KIADÓ. Cim az Aradi Közlöny kiadóiban. 1357

NYARALÓT keresek bérbe azonnalra, 3-4 szobás modern villát kerttel Hegyalján, lehetőleg Gyorokon. Cim: Mavrovits Valér, Bvdul Reg. Ferd. 57-59. 2056

NÉGY SZOBÁBÓL, ELŐSZOBÁBÓL ÁLLÓ UCCAI LAKÁS A FŐTÉR KÖZEPÉN 1928. MÁJUS 1-RE KIADÓ. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4321

EGYSZOBÁS konyhás lakás kiadó Str. Alexandrescu (Bercsényi Miklós-u.) 26. 2059

IRODAHELYISÉGNEK vagy orvosai rendelőknek 4 esetleg 7 szoba május 1-re kiadó. Érdeklődni Goldschmiedt Banknál. 2051

Kilencvenhat lejért - lakást,

ellátást, vagy alkalmazást hirdethet, eredményt ér el, ha kockahirdetést ad fel.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

NYEST BOÁK, dívány párnák, gyönyörű faragott ebédlő, vitrinek, antik butorok u. m. comodók, szekrények, üveg-szekrény, ágyak, órák, íróasztalok, szalónok stb. 7 fiókos szekrény, fali órák, varró asztalkák, asztalok, székek, szalónok, rézártyák, zongorák, álló villanylámpák, ebédlőszőnyegek, perzsák, férfi öltönyök, festmények, függönyök, stb. reok, dupla ágyterítő, aranvazott consol, porcellánok, dísz tárgyak stb. eladók. Salgóné bizományi üzlet, Str. Horia 1. (Széchenyi-u.) Neuman-palota. 1000

TISZTA, MOSOTT RONGYOT gépek tisztítására keresünk megvételre. Cim az Aradi Közlöny kiadóiban. 100

ANTIK ÉS MODERN butorokat, műtárgyakat, antik poharakat, márkás porcellánokat, antik sálakat, használt butorokat, szőnyegeket, szervizeket, férfi ruhákat, fehérneműket stb. bizományba veszek, azok magas árnban való gyors eladásáról gondoskodom. Salgóné, Str. Horia (Széchenyi-u.) Neuman palota. 1000

MACULATURA PAPIR 5 kgros csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

„PUCH“ kerékpárok

egyedül csak Fábán és Társa cégnél Aradon,

Str. Metlanu 16. (Forray-u.) kaphatók. — Ugyanott Dürkopp, Majestic, Göricke és női kerékpárok nagy választékban kaphatók.

Nagy raktárt tartunk gramofonokban és gramofonlemezujdon-ságokban. 2045

Kerékpárok: „Wanderer”, „Göricke”, „Dürkopp”, „Continental” stb. legolcsóbb árért kedvező részletfizetésre is kaphatók. Veres Lászlónál volt Boros Beni-tér 47. a „Fekete bárány” vendéglővel szemben. Szakszerej javító műhely.

Butorok részletre

kedvező fizetési feltételek mellett, készpénz árnban.

GARAI, Arad, Piata Avram Iancu Cimre ügyelni! (Szabadság-tér) 10. szám.

VESZEK!

használt gramofonokat és lemezeket, rossz villanygépek becserelesé! Eladók új motorkerékpárokat és segélmotorokat, törött üveg és porcellán tárcák szak-szerű ragasztása. MOTORIKA Arad, volt Asztalos Sándor-ucca 12. 2062

ÜZLETEK.

FŐTÉREN irodahelyiség kiadó. Bővebbet az Aradi Közlöny kiadóiban. 2016

A VÁROS központjában nagy vevőkörrel rendelkező, jól bevezetett fűszerüzlet családi okok miatt előnyös feltételek mellett kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóiban. 2065

KÜLÖNFÉLEK.

KÉRELEM A NEMESSZIVŰ EMBEREKHEZ. 88 éves betegem fekvő, valamikor jobb napokat látott nő bármilyen csekély adománnyal is megelégednék a szívem közönséghez. Cime: özv. Losonczy Józsefné, Uimkelaka 9-ik ucca, Földes szappangyár mellett vagy szívesebből Salgóné bizományi üzlete Str. Horia (Széchenyi-ucca). 260

Bérházakra

nagyon olcsón

jelzőlogócsont azonnal folyósítottak

Bővebbet: 1800

HERZOG,

Strada Bratienu (Weltzer János-u.) 17

Belvárosban

szép emeletes ház május 1-re elfoglalható 5 szobás, fürdő, zóvás lakással, parkirozott udvarral, száraz kapuval, pincével, előnyös árban eladó vagy kisebb belvárosi házzal elcserélendő.

Bővebbet Haász Albert irodájában Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-ucca) 12. sz.

ALKALMI

ajándék tárgyak

olcsón szerezhetők be

SALGÓNÉ

bizományi üzletében Arad, Str. Horia (Széchenyi-ucca) Neuman palota.

Muzsai József

Arad, a színházzal szemben,

Tavaszi árjegyzéke:

	LEJ:
Tavaszi divatöltöny	1600
Tiszta gyapjuöltöny	2450
Covercoatdivatöltöny	3150
Felöltő tavaszi	1950
Divat-nistor	2350
Covercoat nistor v. raglán	3500
Fregoli-kabát	2100
Gummikabát	860
Iskolaöltöny előírás szerint	1600

Divatszabóság!

Nagy posztó raktár! 178

A téli menetrend.

ÉRVÉNYES OKTÓBER 15-TŐL

Arad — Tövis — Bucuresti:

expressz ind. 1.03 érk. 5.40 érk. 16.50 személy ind. 4.25 érk. 12.35 érk. — or expr.* ind. 7.14 érk. 11.33 érk. 22.15 személy ind. 14.55 érk. 22.09 érk. — gyors ind. 17.13 érk. 22.27 érk. 10.00 személy ind. 21.40 érk. 5.17 érk. —

* Orient-expressz közlekedik hétfőn, csütörtök és szombaton reggel.

Bucuresti — Tövis — Arad:

személy — ind. 16.35 érk. 0.15 expressz ind. 12.45 ind. 0.43 érk. 5.47 személy — ind. 23.35 érk. 7.13 gyors ind. 20.05 ind. 7.45 érk. 13.20 személy — ind. 6.40 érk. 14.25 or. expr.* ind. 8.30 ind. 18.59 érk. 23.18

* Orient-expressz közlekedik hétfő, szerda és péntek éjjel.

Arad — Curtici — Lökösháza:

személy ind. 0.50 érk. 1.16 — expressz ind. 6.14 érk. 6.33 érk. 7.40 személy ind. 7.20 érk. 7.46 — személy ind. 8.54 érk. 9.20 érk. 10.38

gyors ind. 13.55 érk. 14.14 érk. 15.27 személy ind. 14.30 érk. 15.05 — személy ind. 18.04 érk. 18.30 érk. 19.48 or. expr.* ind. 23.37 érk. 23.56 érk. 0.43

* Orient-expressz közlekedik hétfő, szerda és péntek éjjel.

Lökösháza — Curtici — Arad:

expressz ind. 23.10 ind. 0.22 érk. 0.40 or. expr.* ind. 5.52 ind. 6.34 érk. 6.51 személy — ind. 6.45 érk. 7.29 személy 7.10 ind. 8.27 érk. 8.53 személy ind. 11.02 ind. 11.32 érk. 11.58 gyors ind. 15.28 ind. 16.30 érk. 16.48 személy ind. 17.14 ind. 18.31 érk. 18.57 személy ind. 20.05 ind. 20.40 érk. 21.06

* Orient-expressz közlekedik hétfő, csütörtök és szombat reggel.

Arad—Pécska—Báttonya: Aradról indul: személy 5.10, személy 6.30, gyors 10.18, vegyes 15.30; személy 19.20. — Pécskára érkezik: személy 5.55, személy 7.15, gyors 10.47, vegyes 16.15, személy 20.05. — Báttonyára érkezik: személy 8.09, gyors 11.37, vegyes 17.39, személy 21.17.

Báttonya—Pécska—Arad: Báttonyá-

ról indul: személy 22.31, személy 10.56, gyors 12.40, vegyes 19.20. — Pécskáról indul: személy 23.30, személy 6.23, személy 11.59, gyors 13.47, vegyes 20.36. Aradra érkezik: személy 0.14, személy 7.10, személy 12.45, gyors 14.15, vegyes 21.22.

Arad—Timisoara: Aradról indul: szv. 1.05, gyors 6.10, személy 7.36, személy 10.41, személy 15.05, gyors 17.05, szem. 20.30. — Temesvárra érkezik: személy 2.33, gyors 7.25, személy 9.05, személy 12.09, személy 16.34, gyors 18.19, személy 22.00.

Timisoara—Arad: Temesvárról indul: gyors 23.10, személy 4.25, személy 6.25, személy 8.05, gyors 12.17, személy 13.55, személy 19.50. — Aradra érkezik: gyors 0.25, személy 5.55, személy 8.00, személy 9.40, gyors 13.35, személy 15.26, személy 21.20.

Arad—Oradea: Aradról indul: személy 0.55, gyorsmotor 6.20, személy 10.16, személy 15.48. — Nagyváradra érkezik: személy 5.15, gyorsmotor 9.30, személy 14.45, személy 20.50.

Oradea—Arad: Nagyváradról indul: személy 19.15, személy 5.35, személy 12.20, gyorsmotor 16.50. — Aradra érkezik: személy 0.10, személy 10.15, személy 16.43, gyorsmotor 19.50.

Arad—Brád: Aradról indul: személy 7.30, személy 11.45, személy 16.06, gyors motor 18.40. — Brádra érkezik: személy 13.55, személy 17.40, személy 22.30, gyorsmotor 23.10.

Brád—Arad: Brádról indul: személy 23.30, gyorsmotor 4.40, személy 7.45, személy 14.00. — Aradra érkezik: személy 5.57, gyorsmotor 9.00, személy 14.10, személy 20.20.

Arad—Jimbolia: Aradról indul: vegyes 10.00, személy 15.27. — Jimbolia-ra érkezik: vegyes 14.22, személy 18.50.

Jimbolia—Arad: Jimboliáról indul: személy 3.50, vegyes 14.50. — Aradra érkezik: személy 7.25, vegyes 20.00.

Arad—Otlaka: Aradról indul: szem. 17.20. — Otlakára érkezik: szem. 20.05.

Otlaka—Arad: Otlakáról indul: személy 10.20. — Aradra érkezik: személy 13.17.